

BIBLIOTECA JUDETEANA ARGES la 120 de ani de existenta

Cea mai mare biblioteca publica din municipiul Pitesti si judetul Arges functioneaza far intreupere din anul 1880. In istoria existentei sale au existat perioade mai favorabile sau mai putin favorabile, dar in toate perioadele existenta ei s-a simtit si a fost inca de la inceputurile sale apreciata si iubita de catre pitesteni.

In anul 2000, pe care-l va incheia cu aproape 20 000 de cititori inscrisi, si va imprumuta la domiciliu si salile de lectura peste jumatate de milion de unitati de biblioteca, aceasta venerabila institutie traieste emotiile mutarii intr-o casa noua care va fi un autentic monument de arhitectura. Din punct de vedere al modului cum este gandita biblioteca pitesteană in noua ei formula din anul 2001, va fi fara indoiala o institutie moderna in care ambientul, spatiile bine luminate si suficiente de ample ii vor intampina pe ciritori care vor avea la dispozitie un foarte bogat fond de carte – care a trecut de 450 000 unitati – impreuna cu mijloace moderne de informare la nivelul cerut de inceputul mileniului trei.

Biblioteca Judeteana Arges se afla inca intr-un spatiu pe care-l ocupa din anul 1955 – de numai 1700 mp – in fostul Palat al Justitiei care a devenit de cativa ani Palatul Curtii de Apel. Prin H.G. nr. 346 din iunie 1994 semnat de Nicolae Vacaroiu, primul ministru de atunci, s-a hotarat construirea unui nou local pentru Biblioteca Judeteana Arges in plin centrul orasului foarte aproape de locul in care se afla acum. A urmat o perioada plina de probleme de ordin tehnic – perfectionarea proiectului, adaptarea unor solutii de ultima ora, licitatie, etc. asa incat pe 25 octombrie 1995 s-au batut pe teren primii tarusi in prezenta prefectului de atunci Constantin Nicolescu si a presedintelui Consiliului Judetean, Florea Costache. Intreaga constructie urma sa fie finantata de Consiliul Judetean Arges ca ordonator principal de credite, iar responsabilitatea coordonarii intregii activitati revenind conducerii bibliotecii. Intreprinderea care a castigat licitatia a fost „Societatea de Constructii Montaj Arges”(SOCOMAR).

Trebuie sa precizam ca de la primele sapaturi si pana astazi (sept. 2000) cand s-au investit deja 20 miliarde lei, institutia noastra nu a primit nici un ajutor banesc sau de alta natura asa incat toate eforturile facute pana in acest moment cand noul local este aproape gata au apartinut numai Consiliului Judetean Arges. Am avut sansa ca dupa alegerile din noiembrie 1996 sa vina presedinte domnul Ion Mihailescu, doctor in economie, care, avandu-l alaturi ca vicepresedinte pe domnul inginer Florea Costache, sa dovedeasca acelasi interes pentru cultura in general si pentru carte in special si sa contiune, chiar sa multiplifice eforturile pentru terminarea acestei initiative.

Intentionam ca sarbatorirea celor 120 de ani de existenta a bibilotecii pitestene sa se faca odata cu inaugurarea noului local. Nu s-a putut insa si nu ne-am ingaduit sa lasam nemarcat acest eveniment, urmand ca el sa fie din nou evocat in anul 2001, cand biblioteca va incepe sa functioneze in noul local. Asadar, pe 26 septembrie a.c. am organizat o sesiune festiva la care au participat toti bibliotecarii din bibliotecile publice argesene – peste 120 – avndu-I ca oaspeti de onoare pe domnul Ion Mihailescu, presedintele Consiliului Judetean Arges, pe domnul Florea Costache, vicepresedintele aceleesi institutii si pe domnul Emil Vasilescu, redactorul sef al revistei „Biblioteca”. Manifestarea s-a inceput cu o scurta evocare a istoriei bibliotecii, facuta de directorul ei Silvestru Voinescu. „In anul 1870, locuitoarea Paraschiva Stephu, a donat Primarie Pitesti suma de 200 de galbeni pentru infiintarea unei biblioteci publice in oras. Stingandu-se din viata in acelasi an, executorul ei testamentar a inceput formalitatile pentru punerea in aplicare a testamentului. Timp de

aproape 10 ani insa, Primaria nu a luat nici un fel masuri in acest sens. In 1879, in urma interventiei Guvernului de atunci, primaria anunta organizarea unei licitatii, pentru procurarea cartilor de pe lista intocmita de profesorii gimnaziului local. La licitatie vor participa toti librarii din Pitesti, precum si libraria Socec din capitala. Licitatia a fost castigata de librarul Raicoviceanu din Pitesti care in vara anului 1880 a predat primariei toate cele 175 de titluri, insemnand peste 300 de volume de pe lista care se licitase. Avand astazi in fata prima pagina a inventarului cu cartile predate primariei, putem aprecia ca cerintele dascalilor pitesteni au fost deosebit de elevate. Vom spicui cateva titluri: „Documente descoperite in arhiva Venetiei” de C. Esarcu; „Calatorii la Ierusalim” de C. Bolintineanu; „Ion Voda cel Cumplit” de B.P.Hasdeu; „Opere complete” in 17 vol. De Victor Hugo; „La Divina Comedia” de Dante; „Letopisetele Moldaviei” de Kogalniceanu; „Psiholophie” de Leibnitz; „Opere Complete” in 4 vol. De Chatombriand; „Opere complete” de Racine; „Opere complete” de Corneille; „Opere” de Bossuet; „Historie” de al Revolution Françaises...” 31 vol. de Thiers; „Opere complete” 9 vol. de Hégel; „Opere complete” in 20 vol. de Lamartine; „Opere complete” in sase vol. de Bufón; „Opere” in 3 vol. de Shakespeare; „Opere” in 9 vol. de Guizot.

In celelalte pagini ale inventarului vom intalni si autori romani cum sunt: Cantemir, Filimon, Sihleanu, Dinicu Golescu, Negruzzi, etc. cu aceste prime 300 de volume biblioteca va incepe sa functioneze din toamna anului 1880, intr-una din camerele primariei.

In anul 1886 s-a facut primul regulament pentru „imbunatatirea si administratia bibliotecii” care va functiona din acest an intr-o incapere de la gimnaziu. In primul articol al acestui regulament citim ca Paraschiva Stephu in anul 1870 a dotat comuna cu 2350 lei noi (echivalentul a 200 de galbeni nn) pentru inceperea acestei biblioteci. In articolul 16 si ultimul din acest regulament se spune: „un program se va face de catre domnul director al gimnaziului, dupa cum va gasi de cuviinta, pentru administrarea acestei biblioteci spre a deveni cat se poate de folositoare publicului pitestean”. In sfarsit, „Facut si aprobat de Consiliu astazi 16 martie anul 1886 primar N. Constantinescu”. Urmeaza semnaturile a patru consilieri si a secretarului T. G. Penescu.

Biblioteca a functionat in localul gimnaziului pana in 1897 cand a fost mutata in impunatorul local – asa cum arata el si astazi – al Liceului I.C.Bratianu. fondul de carte a crescut anual atat cat prin stipendiile primariei cat si prin donatiile unor librari si a altor iubitori de carte.

In anul 1904 biblioteca s-a marit cu peste 1000 volume in limbile franceza, latina si romana, in urma testamentului facut de pitesteanul Ghe. Ionescu – Gion, cunoscutul istoric si membru al Academiei Romane, profesor in Bucuresti avand o premonitie formidabila in acelasi an Gion se va stinge din viata. In anii Primului Razboi Mondial, cand sub ocupatie dusmana localul liceului a fost transformat in spital pentru trupele austriece biblioteca a fost salvata ca si intregul inventar al liceului prin grija directorului sau profesorul Ghimpa. Dupa razboi, biblioteca a luat amploare, mai ales prin donatii, dar populatia scolara marindu-se, venirea locuitorilor orasului la biblioteca a inceput sa deranjeze liceul al carui spatiu devenea tot mai neincapator. Asa se face ca un grup de intelectuali in frunte cu Tatiana Bobancu, institutoare din Pitesti, se gandesc sa construiasca un local propriu pentru biblioteca in cadrul unei societati culturale care sa se intituleze: „Ateneul Popular Ghe. Ionescu – Gion”. In anul 1928 initiativa era infaptuita si in noul local care se afla in curtea Scolii Domnesti pe Pasajul Scoalelor a fost adusa de la Liceul Bratianu Biblioteca Publica,

mai puțin cartile de factura academica din donatia lui Gion, care se gasesc și azi în biblioteca liceului.

În aceasta noua formula biblioteca va cunoaste timp de mai bine de 10 ani, o activitate intensa, timp în care fondul de carte a crescut la aproape 15 000 de volume. Se cunosc o serie de vizite ale unor personalitati de seama ale culturii romanesti, care au venit aici și au conferentiat în cadrul Ateneului Ionescu – Gion cititorilor și altor locuitori ai orasului. Printre acestia semnalăm prezenta lui Liviu Rebreanu, a lui Mihai Sorbul, a lui Tudor Teodorescu Braniste, a lui Alexandru Kiritescu, Mihail Lungeanu și a altora. Semnalăm în mod special dese prezente la Pitesti ale lui Nicolae Iorga, uneori cu doamna Ecaterina Iorga, sotia sa și a lui Bogdan Duica pentru ca farmacistul Bobancu, sotul Tatianei Bobancu, brasovean de origine, era varul primar al Bogdanilor și ei brasoveni.

În anul 1948 biblioteca Gion a fost preluata de Caminul Cultural Judetean care în 1950 în urma Reformei administrative o preda sectiei culturale a Regiunii Pitesti, care o va reorganiza ca biblioteca regionala. Începând din acest an istoria institutiei noastre este binecunoscuta și mii de documente existente azi inclusiv nenumaratele articole din presa locala vorbesc despre activitatea sa. După anul 1990 Pitestiul devine un puternic centru universitar, ajungând în momentul de fata când începe anul scolar 2000 – 2001 sa aiba peste 11 000 de studenti. E firesc în aceste conditii ca biblioteca noastra sa fie foarte solicitata. Odata mutata în noul local nu vor mai fi cozi la usile salilor de lectura pentru ca ea va pune la dispozitia cititorilor sai 400 de locuri în mai multe sali de lectura.

În cuvântul domniei sale, presedintele Consiliului Judetean Arges a felicitat colectivul Bibliotecii Judetene pentru activitatea ce desfasoara și a adresa cuvinte de imbarbatare tuturor bibliotecarilor din bibliotecile comunale, municipale și orasenesti asigurându-i ca apreciaza în cel mai înalt grad importanta activitatii lor și promitându-le tot sprijinul de care vor avea nevoie.

Seria alocutiunilor a fost încheiata de domnul Emil Vasilescu, care cunoaste bibliotecile din judetul nostru și care a gasit cele mai potrivite cuvinte pentru conjunctura momentului.

Evenimentul sarbatorit cu multa simplitate a însemnat totusi o sarbatoare de suflet cu o benefica incarcatura pentru activitatea de viitor.

Silvestru D. Voinescu

Material publicat în “Biblioteca: Revista de bibliologie și stiinta informarii”,
Bucuresti, 2000, nr.10